

IZVJEŠĆE O RADU MUZEJA ANTIČKOG STAKLA U ZADRU ZA 2014. GODINU

NAZIV MUZEJA

Muzej antičkog stakla
Poljana Zemaljskog odbora 1
23000 Zadar

1. SKUPLJANJE GRAĐE

(Odnosi se samo na muzejske predmete. Navodi se broj skupljenih predmeta po zbirkama prema navedenim načinima skupljanja građe).

1.1. Kupnja

1.2. Terensko istraživanje

Arheološka istraživanja i nadzori

Istraživanja:

1. Palača Cedulin

U sklopu projekta koji se odnosi na preuređenje i prenamjenu palače Cedulin i kompleksa stare bolnice u Turističko-informativni centar izvršena su arheološka istraživanja, provedena u dvije kampanje (travanj, lipanj – srpanj). Istraživanje je proveo Muzej antičkog stakla pod vodstvom dr. sc. B. Štefanca. Na arheološkim radovima sudjelovali su A. Šopar, dipl. arh, M. Zelenko, studentica arheologije te Š. Mičić muzejski tehničar. Na terenu je, ovisno o situaciji i trenutačnim potrebama, bilo prisutno između 2 i 6 radnika za ručni iskop. Radovi su financirani sredstvima Turističke zajednice grada Zadra.

Sondažna istraživanja izvedena su u zapadnom krilu stare bolnice. Arheološkim radovima prethodilo je čišćenje prostora, ograđivanje, vađenje i deponiranje otpadnog materijala, uklanjanje sjevernog recentnog zida i poda prostorije. U longitudinalnoj prostoriji (cca 30,0 x 5,0 m) koja je po uzdužnoj osi zatvorena zidovima iz 18. stoljeća, postavljene su tri arheološke sonde kako bi se utvrdile starije graditeljske faze. Istraživanjima su utvrđeni srednjovjekovni i novovjekovni slojevi ali i objekti iz antičkog i kasnoantičkog perioda.

Nadzori:

1. Arheološki nadzor Bibinje – Sukošan

U naseljima Bibinje i Sukošan proveden je arheološki nadzor nad izgradnjom kolektora od siječnja do svibnja 2014. Tijekom nadzora nisu potvrđeni arheološki nalazi.

2. Arheološki nadzor u ulici Hrvoja Čustića u Zadru

Tijekom studenog i prosinca 2014. u ulici Hrvoje Čustića u Zadru od strane Muzeja antičkog stakla izvršen je arheološki nadzor nad izgradnjom glavnog gradskog kolektora visoke zone grada Zadra, III. Faza, koju izvodi tvrtka Vodoinstalacija d.o.o. Budući da se građevinski radovi odvijaju na području zaštićene urbanističke cjeline Zadra, strojni je iskop bio pod nadzorom arheologa B. Štefanca.

U dosadašnjem nadzoru nisu potvrđeni nikakvi pokretni i nepokretni arheološki nalazi koji bi upućivali na postojanje prapovijesne, antičke ili srednjovjekovne urbane aglomeracije. Sterilni zemljani nasipi na otkopanoj trasi glavnog gradskog kolektora pomno su dokumentirani.

3. Arheološki nadzor na Liburnskoj obali u Zadru

Tijekom studenog i prosinca 2014. na Liburnskoj obali u Zadru od strane Muzeja antičkog stakla izvršen je arheološki nadzor nad izgradnjom crpnih stanica s pripadajućim gravitacijskim i tlačnim kolektorima kojeg izvodi tvrtka Vodoinstalacija d.o.o. Budući da se građevinski radovi odvijaju na području zaštićene urbanističke cjeline Zadra, strojni je iskop bio pod konstantnim nadzorom arheologa B. Štefanca.

Na dijelu trase, sukladno očekivanjima struke, otkriveni su temelji venecijanskog bastiona sv. Dimitrija izgrađenog u 16. stoljeću. Rovokopačem su zahvaćeni segmenti vanjskog plašta i dijelovi unutrašnjih potpornih zidova. Izuzev navedenih zidnih konstrukcija, na otkopanoj trasi otkriveni su temelji građevina iz 19. stoljeća te zidovi stare rive iz istog perioda. U istoj zoni, tijekom arheološkog pregleda u višim slojevima otkriveno je više ulomaka kasnosrednjovjekovne glazirane keramike. Nakon čišćenja i definiranja otkrivenih ostataka stručna ekipa Muzeja antičkog stakla dokumentirala je zatečeno stanje. Nakon dokumentacije zidovi su uklonjeni.

Tijekom prosinca, prilikom strojnog iskopa na trasi kolektora potvrđeno je postojanje antičkih nalaza. Iz nižih slojeva kanala, iz mulja je izvađeno deset monumentalnih rimskih spolija. Preliminarnim uvidom u otkriveni materijal potvrđeno je da se većinom radi o dijelovima rimske arhitekture koji se prema detaljima dekoracije kronološki mogu smjestiti u razdoblje druge polovine 2. stoljeća. Posebne nalaze predstavljaju dva epigrafska spomenika

na kojima su zabilježene posvete čiji su sadržaji iznimno značajni za bolje razumijevanje povijesti grada Zadra.

S obzirom da veća koncentracija otkrivenih rimskodobnih nalaza upućuje da se na tom prostoru nalazi kasnoantička ili ranosrednjovjekovna zidana konstrukcija (bedem, kula, lučko postrojenje i sl.), a izvađene spolije mogle su činiti njen sastavni dio, na toj trasi kolektora privremeno je obustavljen strojni iskop. Kako bi se spriječila eventualna devastacija spomenika u zoni daljnjeg iskopa, djelatnici Konzervatorskog odjela u Zadru na navedenoj lokaciji propisuju arheološka istraživanja koja će obuhvatiti sondu dimenzija 5 x 5 m. Istraživanja će biti provedena početkom 2015. godine.

4. Arheološki nadzor u ulici Dalmatinskog sabora

U razdoblju od 26. ožujka do 02. travnja 2014. izvršen je arheološki nadzor u ulici Dalmatinskog sabora u Zadru od strane djelatnika Muzeja antičkog stakla B. Štefanca i A. Šopar. Nadzor je vršen prilikom iskopa za potrebe popravka kanalizacijske cijevi. Novčana sredstva za arheološki nadzor osigurao je naručitelj radova Odvodnja d.o.o., dok su radove na iskopu izvodili radnici građevinske tvrtke Grbić d.o.o iz Privlake.

Arheološki nadzor obuhvatio je zonu građevinskog iskopa površine oko 10m². Na dubini od oko 1,0 m od današnje hodne površine uočeni su prvi antički ostatci. Radi se o sloju koji je ispunjen sitnim arheološkim materijalom (ulomci rimske građevinske keramike). Ispod tog sloja otkrivena je masivna kamena greda za koju se utvrdilo da je riječ o vrlo vrijednom nalazu, bogato dekoriranom elementu korniža. Ručni iskop oko kamene grede pokazao je da je korniž sekundarno upotrijebljen za antički kanalizacijski sustav.

Prilikom daljnjeg iskopa, uz recentnu cijev za oborinske vode, otkriveni su i drugi antički ostatci, među kojima vrijedi izdvojiti manji segment rimske ceste s glavnim kanalizacijskim vodom (kloakom). Riječ je o antičkoj gradskoj komunikaciji (CARDO) koja se pružala u istom smjeru kao i današnja ulica, u pravcu SI-JZ. Ručnim iskopom je utvrđeno da je središnji dio rimske ceste s kloakom uništen prilikom postavljanja fekalne cijevi u prošlom stoljeću. Prema očuvanim ostacima vidljivo je da je pločnik kardaa načinjen od velikih kamenih ploča različitih debljina od 8,5 do 20 cm.

Isto tako definiran je način gradnje glavne kloake čiji su bočni zidovi građeni od većih kamenih ploča različitih dimenzija uslojenih u pravilne nizove. Sudeći prema zatečenom stanju, kanal kloake bio je prekriven masivnim kamenim pločama (izvorna dužina ploča nije sačuvana jer su ploče oštećene; sačuvana dužina ploča kreće se od 70 do 80 cm). Također, recentni ukopi uništili su podnicu i SZ zid kloake, stoga nije bilo moguće definirati njenu širinu. Sudeći prema dosadašnjim spoznajama širina glavne kloake jadertinskih ulica iznosila

je oko 60 cm. Osim glavne kloake sa svake strane utvrđen je po jedan kanalizacijski priključak, od kojih je svaki vjerojatno bio povezan s obližnjim insulama. Jasno je vidljivo da su priključni kanali, čija širina varira od 30 do 35 cm, znatno uži od glavnog kanalizacijskog voda. Bočni zidovi oba kanala građeni su od većeg i manjeg djelomično priklesanog kamenja, dok su kao podnice korištene tegule. Sjeverni priključni kanal bio je prekriven spolijama iz ranocarskog razdoblja (element korniča i ulomak stupa) što je izravan dokaz o postojanju kasnoantičke adaptacije kanalizacijskog sustava.

Iako je riječ o manjem segmentu rimske ceste s ostacima kanalizacijske mreže, otkrivena linija pružanja rimske komunikacije te pronađeni arhitektonski elementi u sekundarnoj upotrebi pružaju važan doprinos poznavanju urbanizacije i komunalne infrastrukture antičkog Jadera.

Čišćenje otkrivenih antičkih ostataka bilo je otežano zbog konstantnog naviranja fekalnih voda iz oštećene cijevi. Zahvaljujući stalnoj intervenciji djelatnika *Odvodnje* omogućeno je cjelovito dokumentiranje pronađenih ostataka.

5. Arheološki nadzor kod gradskog groblja u Zadru

Tijekom ožujka 2014. proveden je arheološki nadzor nad izgradnjom gradskog kolektora i tom je prilikom otkrivena trasa rimskog akvedukta. Strojni iskop bio je pod nadzorom arheologa B. Štefanca i A. Šopar.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

- Program naslovljen *Djelovanje i razvitak Odjela za restauraciju i istraživanje* uključuje i provođenje preventivne i kurativne zaštite u MAS-u. Proširen je program praćenja i reguliranja mikroklimatskih uvjeta, te je nabavljen mjerač sa memorijom za dvoranu sa raritetima, koja je zbog svojeg položaja uz glavno stubište posebno izložena promjenama mikroklimatskih uvjeta.
- U sklopu planiranja i provođenja gore spomenutog programa izvršena je nabava potrošnog materijala i uređaja potrebnih za unapređenje odjela. U sklopu zaštite staklenih predmeta iz stalnog postava, za sve konzervatorske, restauratorske i druge poslove zaštite upotrijebljeni su materijali iz tvrtki: *Crescat, Dental grupa, Tapiker, Juriček, Raos, Bauhaus*. Unaprijeđena je i oprema odjela kompletiranjem uređaja za pjeskarenje (nabavka kompresora), nabavljen je uređaj za mjerenje saliniteta prilikom postupaka desalinizacije, a u sklopu sa troškovnikom najavljenim za 2012. godinu naručen je i osnovni dio glodalice. Ovi su uređaji naručeni od tvrtki: *Crom, Probus i*

Baumax. Također je dijelom povećan osnovni pribor za rad u svrhu didaktičkog demonstriranja dosega odjela za restauraciju MAS-a, studentima Umjetničke akademije u Splitu koji su u prvoj polovici 2014. godine u muzeju obavljali praktičnu nastavu.

- Sve faze rada su dokumentirane u skladu s Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja muzejske dokumentacije o muzejskoj građi. Pri tome je fototeka odjela za restauraciju i istraživanje obogaćena za više od 150 fotografija.

2.2. Konzervacija i restauracija (*izvođači radova: vlastita radionica*)

- Tijekom 2014. godine izvršen je konzervatorski i restauratorski rad na 28 staklenih primjeraka. Prema prijedlogu programa od 6. rujna 2013. godine većina obrađenih predmeta pripada korpusu srednjovjekovnog stakla iz zbirke Muzeja antičkog stakla. Na šest primjeraka izvršena je zahtjevna rekonstrukcija, uz korištenje silikonskih kalupa, a na nekima su izrađivani i nadomjesci od puhanog stakla i mesinganih konstrukcija. Od materijala iz podmorskih nalazišta započelo se sa obradom građe sa lokaliteta Rt Ratac kod Koločepa. Obradeno je ukupno 12 primjeraka koji su obilježeni sa uznapredovalim procesom devetrifikacije.

2.3. Ostalo

- Na polju istraživanja antičkih tehnologija ostvareni su eksperimenti puhanja stakla u kalup. Izrađeno je više keramičkih prototipova kalupa (kalup ribe, kalup reljefno ukrašenog vrča, kalup čaše s lotosovim pupoljcima za muzej u Cresu), te su puhanjem izrađene male serije staklenih predmeta. U tu je svrhu izrađena i lula za puhanje malih dimenzija.
- Nastavljeno je i analitičko mjerenje na uzorcima antičkog, srednjovjekovnog, novovjekovnog i modernog stakla. Ove su usluge ostvarene u suradnji s kolegama na Institutu Ruđer Bošković u Zagrebu.
- Vedranom Jović Gazić, Šime Perović i Katarina Gverić izvršili su klasifikaciju ukupno 234 novovjekovna staklena artefakta iz fundusa Narodnog muzeja u Zadru. U sklopu te obrade izrađeno je i 100 digitalnih snimaka.

3. DOKUMENTACIJA

(Uz svaku rubriku navesti broj jedinica, način obrade (klasično, računalno) i naziv programske podrške)

3.1. Inventarna knjiga

- inventarizacija staklenih i keramičkih predmeta s lokaliteta Zadar – Ulica fra I. Zadranina 2013. (ukupno 290 primjeraka)

3.2. Katalog muzejskih predmeta

- stručna obrada materijala sa lokaliteta Zadar – Benkovačka cesta 1975., Zadar – Vrt Relja 2005./06., Starigrad i Aserija (ukupno 724 primjerka)
- stručna i kataloška obrada staklenih predmeta s antičke nekropole u Zadru (istraživanja prije 2. svjetskog rata (ukupno 56 primjeraka)

3.3. Fototeka

- U fototeku zbirke antičkog stakla uvršteno je 5400 fotografija.
- Tijekom arheoloških istraživanja i nadzora u 2014. snimljeno je 1350 fotografija.
- pohranjeno je 275 fotografija materijala korištenog za pripremu izložbi i kataloga izložbi
- 440 digitalnih fotografija vezanih uz izložbenu djelatnost i različita događanja u prostoru muzeja
- 307 digitalnih fotografija vezanih uz stručna putovanja djelatnika Muzeja antičkog stakla

3.4. Videoteka

- pohranjen je 1 videozapis snimljen za emisiju Ex libris VOX TV 28. 05. 2014. „Erizzova vrata" (trajanja 16' 21")
- U programu S++ u fond *Videoteka* 2014. inventiran je 1 videozapis.

3.5. Hemeroteka

- Prikupljeno je 288 članka, iz tiska i sa internetskih portala koji se odnose na Muzej antičkog stakla u 2014. godini, inventirani su kao jedinice fonda, te pohranjeni i zaštićeni.
- Kao priprema za nastavak inventiranja ove građe u programu S++ skenirani su tiskani članci, a materijali sa internetskih portala u digitalnom obliku pohranjeni u bazu podataka fonda.

- 390 jedinica fonda Hemeroteka (2006. - 2010.) inventirano u program S++, kao priprema za unos svi su internetski članci pregledani, ponovno provjereni na Internetu, svaki je povezan linkom i pretvoren iz word dokumenta u pdf format.

3.7. Planoteka i fond dokumentacijskih crteža

- Izrada 5 planova u programu Adobe Photoshop iz skeniranih materijala konzervatorske analize kaštela Sv. Roko
- 25 jedinica skeniranih, obrađenih i pohranjenih iz konzervatorske analize kaštela Sv. Roko
- Izmjera kasnoantičkog - ranobizantskog bedema na terenu-ucrtavanje pozicije bedema na plan na Trgu Petra Zoranića - Izrada 1 plana
- Za objavu u časopisu *Arcaheologia Adriatica*:
 - I. Fadić: izrada 1 table, 5 crteža, scann i obrada u programu Adobe Photoshop
- Za objavu u zborniku kongresa na Sveučilištu u Zadru:
 - B. Štefanac: 5 crteža u olovci, 5 obrada u programu Adobe Photoshop
- Za objavu u časopisu *Histria Antiqua 24*:
 - B. Štefanac: nacrtano 14 predmeta u olovci, 14 obrada u programu Adobe Photoshop
 - V. Jović: nacrtan 1 predmet u olovci, 1 obrada u programu Adobe Photoshop
- Za objavu u zborniku *Međunarodnog arheološkog kolokvija »Rimske keramičarske i staklarske radionice, proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru«, Crikvenica*:
 - I. Fadić, B. Štefanac: 2 crteža u olovci, 30 obrada u programu Adobe Photoshop
 - Š. Perović: 4 crteža u olovci, 4 obrade u programu Adobe Photoshop

3.8. Ostalo

- Skeniranje raznih materijala za potrebe djelatnika i djelatnosti muzeja, tiskanje letaka, pozivnica, plakata, deplijana, naljepnica, certifikata za suvenire, legendi za izložbe.
- Priprema materijala za slanje e-mailom medijima povodom raznih događanja u muzeju ili oglašavanja muzeja.
- Priprema digitalnih izdanja kataloga i časopisa u formatu pdf za prodaju u muzejskoj suvenirnici (35 komada cd i dvd-a).

- Sudjelovanje na postavljanju izložbi te na pripremi „Noći muzeja 2014., Dana Muzeja antičkog stakla i Dana otvorenih vrata pod pokroviteljstvom Euroherc osiguranja.
- Priprema teksta za prijavu programa Ministarstvu Kulture RH za izložbu “Staklarij” Anton Vrlić u 2015.
- Prijava i slanje video materijala Muzeja antičkog stakla i sudjelovanja na MUVI 05/2014:muzeji-video-film u organizaciji Muzejskog dokumentacijskog centra u Zagrebu.
- Napisan i predan stručni članak „Dokumentiranje izložbi u Muzeju antičkog stakla u Zadru“ za tisak zbornika 1. skupa muzejskih dokumentarista Hrvatske: *Dokumentacija danas* održanog 23.- 25. listopada 2013. u Rijeci.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava (*razmjena, dar, kupnja, muzejska izdanja*)

- 85 razmjena, 11 dar, 5 kupnja, 9 muzejska izdanja

- Periodika: 49 razmjena, 6 dar

4.2. Stručna obrada knjižničnog fonda

- u potpunosti (inventarizacija, katalogizacija i klasifikacija)

4.3. Služba i usluge za korisnike

- posudba, vađenje desiderata i odgovori na upite

5. STRUČNI RAD

5.1. Stručna obrada muzejske građe

- stručna obrada materijala sa lokaliteta Zadar – Benkovačka cesta 1975., Zadar – Vrt Relja 2005./06., Starigrad i Aserija (ukupno **724** primjerka)

- stručna i kataloška obrada staklenih predmeta s antičke nekropole u Zadru (istraživanja prije 2. svjetskog rata (ukupno **56** primjeraka)

5.2. Identifikacija / Determinacija građe

- Determinacija i klasifikacija staklenog materijala s Koločepa – brodolom kod Rta Ratac, materijal je na pohrani u Muzeju antičkog stakla, obrađuje se u sklopu studijske zbirke srednjovjekovnog i novovjekovnog stakla – fotografirano, popisano i klasificirano **50** predmeta.

5.3. Revizija građe

- Revizija materijala iz grobnih cjelina (metal, kamen, kost) – popisano i fotografirano (oko 300 predmeta), za potrebe Registra kulturne baštine.

5.4. Ekspertize

-Ekspertiza dijela zbirke Ante Grčića

5.5. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima (*sa izlaganjem, bez izlaganja*)

Dr. sc. Ivo Fadić i Dr.sc Berislav Štefanac sudjelovali su:

- na znanstvenom skupu i godišnjoj skupštini Hrvatskog arheološkog društva, Karlovac (listopad 2014.)
- na 3. Međunarodnom arheološkom koloviju „Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru s referatom Rimske staklene obloge u metalnim recipijentima (koautor: A. Šopar), Crikvenica 04. 06. studenog 2014.
- 20. Međunarodnom arheološkom savjetovanju „Múze i umjetnost od prapovijesti do kasne antike“ (Pula, Medulin 05. prosinca 2014.)

5.6. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika (*u okviru muzejske djelatnosti*)

- *Vedrana Jović Gazić: Gnalić u Gnaliću – Odsjaj stakla potopljena broda*, katalog izložbe povodom dana grada Biograda, 15. siječnja 2015., Zavičajni muzeja Biograd na Moru; autor: Vedrana Jović Gazić (katalog predan za tisak 27.12. 2014. g.).
- *Anamarija Eterović Borzić: Muzej antičkog stakla za djecu*, Zadar, 2014.

5.8. Stručno usavršavanje (*tečajevi, seminari, studijska putovanja, specijalizacija, stručni ispiti*)

Kustosica V. Jović Gazić i dokumentaristica Jadranka Belevski sudjelovale su na:

- Regionalnoj radionici M++ (održana 10. 12. 2014. u Etnološkom odjelu Narodnog muzeja Zadar.

5.9. Stručna pomoć i konzultacije

U 2014. godini pružene su brojne konzultacije i stručna pomoć studentima i kolegama.

5.10. Urednički poslovi, recenzije knjiga i članaka

Dr. sc. Ivo Fadić u 2014. godini bio je urednik publikacija:

- „Dizajn u staklu“ autora Radovana Rajića
- „Kamen i staklo“ autora Mihaela Štebiha:
- „Svjetlost glagoljice“ autora Željke i Borisa Rogića:
- „Novovjekovno staklo iz podmorja Istre i Dalmacije“ autora Luke Bekića

- „Transparentna ljepota: staklo od renesanse do art décoa iz fundusa zagrebačkih muzeja“ (Zagreb Zadruga s ljubavlju) autorice Lade Ratković Bukovčan

- Muzej antičkog stakla za djecu, autorica Tamare Kisovar i Anamarije Eterović Borzić

5.11. Djelovanje u strukovnim društvima

Svi stručni djelatnici članovi su Međunarodne organizacije za proučavanje povijesti staklarstva (AIHV), Hrvatskog arheološkog društva (HAD), te ICOM-a

5.12. Informatički poslovi muzeja (*kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.*)

-MAS ima svoju Web stranicu koja se redovito servisira i dopunjava. Muzej je prisutan i na društvenoj mreži Facebook-u.

7. ZNANSTVENI RAD

7.1. Publicirani radovi

- Ivo Fadić, Novi *infundibulum* na nekropoli antičkog Jadera (A new *infundibulum* at the cemetery of ancient Jader), *Archaeologia Adriatica*, 7/2013, Zadar 2014., 151-162.

- Ivo Fadić, Berislav Štefanac, Reljefno dekorirane staklene boce i bočice iz antičke Liburnije (Mold-blown glass bottles from ancient Liburnia), Rimske keramičarske i staklarske radionice, Zbornik II. Međunarodnog arheološkog kolokvija, Crikvenica, 28.-29. listopada 2011., Crikvenica, 2014., 377-404.

- B. Štefanac, Stakleni aribali iz Jadera (Glass aryblloi from Jader), *Archaeologia Adriatica*, 7/2013, Zadar 2014., 163-198.

- Anamarija Eterović, Reljefne staklene čaše s grčkim natpisom s užeg zadarskog područja (Glasses embossed with Greek inscriptions from the Zadar area), Rimske keramičarske i staklarske radionice, Zbornik II. Međunarodnog arheološkog kolokvija, Crikvenica, 28.-29. listopada 2011., Crikvenica, 2014., 367-376.

Ostali radovi:

- Šime Perović, „Restauracija staklenih izložaka iz stalnog postava Muzeja antičkog stakla u Zadru, u *Zbornik II. međunarodnog arheološkog kolokvija u Crikvenici o keramičarskim i staklarskim radionicama*, Crikvenica, 2014. (Pregledni rad).

- V. Jović Gazić, *Gnalić u Gnaliću – Odsjaj stakla potopljena broda*, katalog izložbe povodom dana grada Biograda, 15. siječnja 2015., Zavičajni muzeja Biograd na Moru.

- *Anamarija Eterović Borzić*: Muzej antičkog stakla za djecu, Zadar, 2014.

Predano za tisak:

- Ivo Fadić, Berislav Štefanac, Cilindrični vrčići kaneliranog tijela iz Jadera, *Histria Antiqua*.

- V. Jović Gazić, Srednjovjekovne staklene svjetiljke s prostora zadarske katedrale, *Histria Antiqua*.

- Šime Perović, Rimski stakleni instrumenti za mjerenje volumena tekućina, *Histria antiqua XIX*, Pula 2014.

- Šime Perović, Restauracija srednjovjekovnih staklenih lampi iz Zadra, Materijali 6. Susreta restauratora i preparatora HMD-a, Varaždin, 2014.

- Jadranka Belevski, Dokumentiranje izložbi u Muzeju antičkog stakla u Zadru za zbornik 1. skupa muzejskih dokumentarista Hrvatske: *Dokumentacija danas* održanog 23.- 25. listopada 2013. u Rijeci.

7.2. Znanstveno usavršavanje (*magisterij, doktorat*)

- Djelatnici Vedrana Jović Gazić, Anamarija Eterović Borzić i Šime Perović su u završnoj fazi izrada doktorskih disertacija na Sveučilištu u Zadru i Zagrebu.

8. STRUČNI I ZNANSTVENI SKUPOVI I SEMINARI U ORGANIZACIJI I SUORGANIZACIJI MUZEJA

8.1. Znanstveni i stručni skupovi

Dr. sc. Ivo Fadić i Dr.sc Berislav Štefanac sudjelovali su:

- na znanstvenom skupu i godišnjoj skupštini Hrvatskog arheološkog društva, Karlovac (listopad 2014.)
- na 3. Međunarodnom arheološkom koloviju „Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru s referatom Rimske staklene obloge u metalnim recipijentima (koautor: A. Šopar), Crikvenica 04. 06. studenog 2014.
- 20. Međunarodnom arheološkom savjetovanju „Múze i umjetnost od prapovijesti do kasne antike“ (Pula, Medulin 05. prosinca 2014.)

Šime Perović sudjelovao je na:

- 6. Susretima preparatora i restauratora HMD-a, u Varaždinu, izlažući poster pod naslovom „Restauracija srednjovjekovnih lampi iz Zadra“.

- Znanstvenom skupu i godišnjoj skupštini Hrvatskog arheološkog društva u Karlovcu.
- III. međunarodnom arheološkom kolokviju o rimskim keramičarskim i staklarskim radionicama s referatom pod naslovom: „Stakleni privjesak s likom Harpokrata sa nekropole antičkog Zadra“.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

- Izložba „Dizajn u staklu“ Radovan Rajić:

- plakat
- pozivnica
- katalog
- legende 50x
- pdf izdanje kataloga, naslovnica, cd-cover
- poster-uvećanja 6x
- deplijan

Velika dvorana MAS-a

- Izložba „Kamen i staklo“ Mihael Štebih:

- plakat
- pozivnica
- katalog
- legende 30x
- poster-uvećanja 7x
- pdf izdanje kataloga, naslovnica, cd-cover

Velika dvorana MAS-a

- Izložba „Svjetlost glagoljice“ Željka i Boris Rogić:

- plakat
- pozivnica
- katalog
- pdf izdanje kataloga, naslovnica, cd-cover

Velika dvorana MAS-a

- Izložba „Novovjekovno staklo iz podmorja Istre i Dalmacije“:

- plakat
- pozivnica
- poster-uvećanja 6x

- legende 48x
- Izložba „Transparentna ljepota: staklo od renesanse do art décoa iz fundusa zagrebačkih muzeja - Zagreb Zadru s ljubavlju“:
 - plakat
 - pozivnica
 - katalog
 - poster-uvećanja 11x
 - legende 48x
 - cd slideshow za postav – obrada 94 fotografije

Velika dvorana MAS-a

- Izložba “Božićno ruho kulturne baštine”:
 - plakat
 - pozivnica
 - čestitka
 - poster-uvećanja 6x

Mala dvorana MAS-a

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

(Pod izdavačkom djelatnošću smatraju se samo publikacije čiji je izdavač ili suizdavač muzej)

10.1. Tiskovine

- Dizajn u staklu Radovan Rajić
 - Svjetlost glagoljice Željka i Boris Rogić
 - Staklo i kamen Mihael Štebih
 - Svjetlost glagoljice Željka i Boris Rogić
 - Staklo i kamen Mihael Štebih
 - Dizajn u staklu Radovan Rajić
 - Muzej antičkog stakla za djecu Anamarija Borzic Eterović / i
Tamara Kisovar-Ivanda

 - Novovjekovno staklo iz podmorja Istre i
Dalmacije Luka Bekić
- Lada Ratković Bukovčan
- Transparentna ljepota: staklo od renesanse
do art décoa iz fundusa zagrebačkih muzeja –
Zagreb Zadruga s ljubavlju

10.2. Elektroničke publikacije

- Svjetlost glagoljice Željka i Boris Rogić
- Staklo i kamen Mihael Štebih
- Dizajn u staklu Radovan Rajić
- Muzej antičkog stakla za djecu Anamarija Borzic Eterović / i
Tamara Kisovar-Ivanda

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (*vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva*)

- u 2014. godini B. Štefanac obavio je ukupno 27 vodstava: (19 vodstava za škole, 8 vodstava za građanstvo); 5 vodstava obavljena su na engleskom jeziku.
- Vedrana Jović Gazić je odradila 30 vodstava stalnim postavom, na hrvatskom i engleskom jeziku (2 vodstva), od toga 17 grupa učenika osnovnih škola, 11 grupa učenika srednjih škola, 1 grupa vrtićke dobe, 1 grupa umirovljenika.

11.2. Predavanja

- Šime Perović je održao predavanje povodom Međunarodnog dana muzeja, pod naslovom „Mletačke utvrde Zadra – Arheološka istraživanja u zoni Erizzovih vrata“.
- Ivo Fadić je održao predavanje u Muzeju za umjetnost i obrt (MUO): Povijest staklarstva od prapovijesti do kasne antike.

11.3. Radionice i igraonice

- U siječnju i u srpnju održane su dvije radionice o restauraciji arheološke građe za studente Umjetničke akademije u Splitu. Radionice je održao Š. Perović.

- Anton Vrlić je sa studentima Akademije likovne umjetnosti u Zagrebu i sa studentima Akademije primjenjene umjetnosti u Rijeci održao radionice i praktičnu nastavu.

- Dan Muzeja antičkog stakla 2014.

Turnir u „Trilji“ (Mlin)

- Djelatnici Radionice vitraja Osijek pod vodstvom Zdenke Predrijevac demonstrirali su izradu secesijskog vitraja povodom Dana otvorenih vrata MAS-a.

11.4. Ostalo

- Dan otvorenih vrata pod pokroviteljstvom Euroherc osiguranja – srpanj.

- Dan otvorenih vrata pod pokroviteljstvom Euroherc osiguranja – kolovoz.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Press

- 7 tiskovnih konferencija

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- 32 TV intervju (HRT, VOX TV Zadar, Gradska televizija Zadar, Nova TV, RTL)

- 53 radijska intervju (Radio Zadar, Radio Centar, Otvoreni radio, Narodni radio, Antena Zadar, Radio 057, Radio Biograd na moru, Novi radio, Radio Dalmacija)

12.4. Promocije i prezentacije

- Dokumentirano je **37 događanja** u muzejskim prostorima (predavanja, predstavljanje časopisa, kongresi, susreti, tribine, radionice) i prikupljeni su svi materijali vezani uz njih (plakat, pozivnica, letak, drugi promidžbeni materijali).

Većina tih materijala prikupljena je i u digitalnom obliku ili skenirana, te pohranjena u bazi podataka *Evidencije o posebnim događanjima* što je predradnja za inventiranje svih ovih jedinica u programu S++.

12.5. Koncerti i priredbe

- Koncert - Mješoviti pjevački zbor „Condura Croatica“
- Božićni koncert učenika solo pjevanja Glazbene škole „Blagoje Bersa“
- Koncert za Noć muzeja: Dina e Mel – koncert brazilske glazbe
- Koncert za dan otvorenih vrata: Song Busters – suvremena glazba.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

- Muzej antičkog stakla ima dobru suradnju s Turističkom zajednicom grada Zadra i županije, s brojnim hotelskim kućama (Hotel Kolovare, Hotel Bastion, hotelima Falkensteiner, s turističkim naseljem „Zaton“ i Turisthotelom ...), te suradnju s Osiguravajućom kućom Euroherc, s televizijskim i radio kućama, s turističkim agencijama, turističkim vodićima ...

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

VRSTE ULAZNICA (TIP POSJETITELJA) / upisati cijenu ulaznice	BROJ POSJETITELJA PO PROGRAMIMA			EDUKACIJSK I PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DR.	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITET I	OSTALI PROGRAMI (NAVESTI KOJI)	UKUPNO
	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE								
ODRASLI	7278		7278	424							7702
UČENICI, STUDENTI UMIROVLJENICI, OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA	5307	522	5829	115							5944
GRUPNI POSJETI (ODRASLI) - broj osoba	2012	743	2755								2755
GRUPNI POSJETI (DJECA, UČENICI, STUDENTI) - broj osoba	4521	611	5132								5132
GRUPNI POSJETI (UMIROVLJENICI) - broj osoba / BESPLATAN ULAZ	1914	4381	6295		1160		6100				13555
UKUPNO:	21032	6257	27289	539	1160		6100				35088

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja (*u %*)

- RH
1.600.430,00
- lokalna samouprava
280.560,00
- vlastiti prihod
723.032,00